

TYRESÖ KOMMUN

Socialförvaltningen
Marja Alén
08-5782 9245

YTTRANDE
2007-08-20

Dnr 040/07-023

Socialnämnden

Yttrande över motion om jämn bemanning inom äldreomsorgen/hemtjänsten

Förslag till beslut

1. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Anita Brynje
förvaltningschef

Catarina Stavenberg
stabschef

Sammanfattning

En motion har lämnats i kommunfullmäktige i mars 2007 av ledamöter i Miljöpartiet. Motionen handlar om den så kallade 3-3-modellen inom äldreomsorgen. Modellen innebär i stort att personalen arbetar tre dagar och har tre dagar ledigt. Motionärerna föreslår att förvaltningen får i uppdrag att informera sig om modellen och utreda möjligheten att på försök införa modellen på någon enhet där personalen så önskar.

Förvaltningen har, inför besvarandet av denna motion, undersökt översiktligt vad som sagts om 3-3 modellen och vilka försök som pågått. Förvaltningen har också tidigare gjort ett studiebesök i Lindesberg år 2002, där 3-3 modellen först infördes. Något försök kom då inte till stånd i Tyresö eftersom det inte fanns tillräckligt stort intresse att pröva modellen.

Några av de nationella undersökningar som gjorts om arbetstidsmodeller visar att 3-3-modellen har fördelar ur personalsynpunkt, även om det finns vissa nackdelar. Modellen bedöms ha positiva effekter för brukarna genom den jämnare bemanningen. Flera försök har pågått om 3-3-modellen, men i flera kommuner har den lagts ned på grund av ekonomiska skäl.

Flera utvecklingsprojekt pågår nu inom äldreomsorgen i Tyresö, bland annat utifrån de statliga medel som beviljats. Utrymmet för att införa ytterligare projekt är begränsat. Därtill kommer kostnadsaspekten – de ökade kostnaderna inom hemtjänsten idag och det faktum att försöken på andra håll lagts ned utifrån kostnadsskäl.

Motionen

Marie Åkesdotter (mp), Peter Bylund (mp) och Lilian Nylinder (mp) har lämnat in en motion kommunfullmäktige 2007-03-15 om jämn bemanning inom äldreomsorgen/hemtjänsten. Motionen har remitterats till socialnämnden för yttrande.

I motionen föreslås

- att socialförvaltningen/äldreomsorgen i Tyresö kommun ges i uppdrag att informera sig om hur 3/3-modellen tillämpas inom Dalens hemtjänst, och

- att socialförvaltningen/äldreomsorgen utreder möjligheterna att på försök införa 3/3-modellen på någon enhet, där personalen så önskar.

Målsättningen är att uppnå jämnare bemanning, med bättre omsorg och högre trygghet för de äldre och lägre sjukfrånvaro.

Förvaltningens synpunkter

Den traditionella modellen för arbetstidsförläggning inom äldreomsorgen är scheman som löper på tre eller fyra veckor. På senare tid har ett antal nya arbetstidsmodeller prövats och införts på olika håll. Sådana modeller är till exempel den aktuella 3-3-modellen, individuellt förlagd arbetstid som administreras med hjälp av Time Care, timbanksmodellen, poängmodellen och årsarbetstid.

Flera utvärderingar av de olika arbetstidsmodellerna har skett.

Arbetslivsinstitutet utgav, tillsammans med Svenska Kommunförbundet, en rapport i frågan år 2004. I analysen sägs i fråga om 3-3-modellen att man inte kan dra direkta slutsatser i fråga om sjukskrivningskostnader, inte heller personalkostnaderna i stort. Personalen är positiv till modellen på så sätt att man hinner återhämta sig mellan arbetsperioderna, men negativ till att helgtjänstgöringen ökar. För vårdtagarna finns positiva effekter eftersom bemanningen blir jämnare mellan veckans alla dagar.

Kommunal har i mars 2006 kommit ut med en rapport om olika arbetstidsmodeller. Den aktuella 3-3-modellen har studerats inom äldreomsorgen i 15 kommuner. I dessa försök har modellen permanentats i ungefär hälften av kommunerna, men avslutats i hälften av kommunerna på grund av ekonomiska skäl. När det gäller personalens välbefinnande kan man se att försöken gett goda resultat, även om det finns vissa nackdelar. Det bedöms att modellen har höjt kontinuiteten och kvaliteten i omsorgen.

Dalens hemtjänst och Lindesberg

Socialförvaltningen i Tyresö har under årens lopp undersökt olika arbetstidsmodeller i syfte att bättre anpassa tiderna till både de äldres och personalens behov. Förvaltningen gjorde ett studiebesök i Lindesberg år 2002 där modellen skapades och infördes först. Avsikten var att modellen skulle prövas på en av boendeenheterna i Tyresö. Något försök kom emellertid inte till stånd eftersom det inte fanns tillräckligt intresse hos personalen att pröva modellen.

Lindesberg har tillämpat 3-3 modellen under några år med start år 2000, men modellen har lagts ned.

Förvaltningen har också varit i kontakt med Göran Hiort som tidigare arbetat som enhetschef inom Dalens hemtjänst (Enskede Årsta stadsdelsförvaltning). Han uppger att modellen bidrog till den låga sjukfrånvaron inom enheten, men har lagts ned av främst ekonomiska skäl. Göran Hiort uppger vidare att det är många faktorer som påverkar personalens sjukfrånvaro, att införande av nya arbetstidsmodeller är en tidskrävande process och man måste ha personalen med sig. Han påpekar vidare att alla förändringar i systemen kräver en analys av problemen och möjligheterna att åstadkomma de önskade effekterna.

Time Care i Tyresö

Den arbetstidsmodell som tillämpas i äldreomsorgen i Tyresö sedan 1997, dock inte i alla personalgrupper, är individuellt förlagd arbetstid som administreras med hjälp av Time Care. Modellen är ett databaserat schemasystem som har sin utgångspunkt i verksamhetens behov av personalbemanning. I systemet har personalen inflytande över förläggningen av sin arbetstid.

Ställningstagande från förvaltningen

Motionärerna föreslår att förvaltningen studerar den modell som tillämpats i Dalens hemtjänst och utreder möjligheten att införa den på någon enhet där personalen så önskar.

När det gäller den kommunala hemtjänsten bedömer vi det inte lämpligt att införa nya projekt och förändringar utöver de som redan är på gång. Av dessa kan nämnas kundvalssystemet, Kompetensstegen, genomförandet av det rehabiliterande och aktiverande synsättet samt projektet med dokumentation och planeringssystemet TES. Antalet timmar och kostnader i hemtjänsten ökar, varför undersökning pågår avseende detta förhållande.

När det gäller de kommunala äldreboenden har modellen studerats tidigare genom besöket i Lindesberg. Då fanns inte intresse från personalen att införa den föreslagna modellen. Modellen ger visserligen en jämnare, men också en lägre grundbemanning. Det innebär att det är färre personer på plats dagtid måndag till fredag även om personalstaten ökas för att klara den arbetstidsförkortning som ingår i modellen. Även inom äldreboenden pågår flera utvecklingsprojekt, bland annat utifrån de medel som beviljats av Socialstyrelsen för verksamhetsutveckling.

Utifrån ovanstående, kostnadsaspekten, de utvärderingar som gjorts på andra håll samt projekt som lagts ned, föreslår förvaltningen att socialnämnden avslår motionen.
